

Skrivelse med anledning av beslut gällande förinskrivning av sångtexter vid gruppbokningar i Region Gävleborg

Föreningen för Skriv- och TSS-tolkar, FST, samlar skrivtolkar i hela Sverige. Vi vill med denna skrivelse uttrycka våra medlemmars samlade missnöje med det beslut som har fattats i Region Gävleborg gällande förbud av förinskrivning av sångtexter i samband med gruppbokningar.

Vi anser beslutet vara grundat i okunskap och missriktad prioritering.

Förberedelse inför tolkuppdrag är en stor, och viktig, del av skrivtolkens arbete. Väl på plats skriver tolken ner det som sägs med en hastighet som motsvarar taltempot men texten måste alltid tolkas, skrivas om eller anpassas från talat språk till skrivet språk. Som yrkeskår sätter vi stort värde i att den skrivtolkade texten håller en hög kvalitet och läsbarhet. Vi använder oss av förkortningar för att kunna skriva korrekt i ett högt tempo och vi använder oss av förinskrivning av längre/fasta texter såsom tal, sånger, dikter och årsmöteshandlingar. För denna typ av texter finns det endast ett korrekt sätt att återge dem. Det finns inget utrymme för tolkning, sammanfattning eller omskrivning. Även vid förinskrivning måste skrivtolken arbeta aktivt med att presentera texten och vara beredd på förändringar eller instick.

Att kräva av tolkarna att de, i realtid, ska skriva en sång på ett ordagrant sätt, utan stavfel och med den ursprungliga känslan i verket intakt, ställer orimliga krav på tolkens arbetsbelastning och hans kompetens. Hörbarheten i sånger som framförs är sällan den optimala och då är förinskrivning en absolut förutsättning för att tolkningen ska kunna genomföras med bibehållen kvalitet. Vi vill återigen betona att förinskrivning inte handlar om att en text skrivs in för att sen bara tryckas fram i ett sjok på skärmen. Tolken är lika alert under framtryckningen av sången som om hen skrev den själv, men arbetsbördan har sänkts från orimlig till genomförbar.

Alternativet, som ert beslut framtvingar, är:

- En enormt hög arbetsbelastning på tolken under uppdraget. Stor risk för arbetsskador i form av stress och extra spänningar i axlar, nacke, armar och händer föreligger.
- Ett stort fränsteg från den, för skrivtolkar, grundläggande principen om att allt ska tolkas, på det sätt och med den känsla det från början har framförts.
- Sämre kvalitet på resterande del av tolkuppdraget då energin läggs på att återge ordagrann tolkning vid sånger eller liknande.
- Att tolkar ställs mot varandra. Alla tolkar kommer att tvingas göra olika val inför och under tolkuppdragen gällande förberedelse, att avstå tolkning eller att skrivtolka under pressade förhållanden. Vi ser risker för snedvriden konkurrens och en splittrad yrkeskår genom detta.

FST anser att Region Gävleborgs definition av "tolkning i realtid" bygger på felaktiga antaganden och stor okunskap om hur vi skrivtolkar arbetar. Vidare saknar vi det ekonomiska underlag som skulle kunna styrka ert beslut. Problematik vid enskilda tolkbeställningar bör lösas genom dialog med tolkanvändare och tolkar, inte genom godtyckliga beslut.

FST föreslår härmed att ni omedelbart häver beslutet om att inte tillåta förinskrivning av sångtexter vid gruppbokningar.

Jönköping 2020-05-31

/Föreningen för Skriv- och TSS-tolkar,
gm
Ordförande

Evelina Alenäs